

Nr 244.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 31 maj 1911
— — — — Andra kammaren den 31 maj 1911.

*Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kungl.
Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar
angående sådana utgifter för kapitalökning, som afse
statens affärsverksamhet.*

(Statsutskottets utlåtande nr 34, 60, 88, 98, 106, 108 och 111.)

Till Konungen.

A. Postverket.

1:o) I den till Riksdagen aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i afseende å utgifterna för statens affärsverksamhet, i hvad dessa angå postverket, föreslagit

Riksdagen *dels* att för inköp af inventarier för postverkets behof för år 1912 anvisa ett anslag af 125,000 kronor; *dels* att för inköp af två tomter i Västervik och för uppförande därå af ett post- och telegrafhus anvisa ett anslag för år 1912 å 173,400 kronor; *dels ock* att medgifva, att för sistnämnda ändamål må, utöfver berörda anslag, användas ett belopp af 26,625 kronor, som tidigare reserverats för anskaffande af lokaler för postverkets behof.

I anslutning till hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit har Riksdagen *dels* för inköp af inventarier för postverkets behof för år 1912 anvisat ett anslag af 125,000 kronor;

dels för inköp af två tomter i Västervik och för uppförande därå af ett post- och telegrafhus anvisat ett anslag för år 1912 å 173,400 kronor;

dels ock medgifvit, att för sistnämnda ändamål må, utöfver berörda anslag, användas ett belopp af 26,625 kronor, som tidigare reserverats för anskaffande af lokaler för postverkets behof.

B. Telegrafverket.

2:o) I afseende å utgifterna för statens affärsverksamhet i hvad dessa angå telegrafverket, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen *dels* att medgifva, att för stationsbyggnaden i Lund må användas ett belopp af 50,000 kronor utöfver förut anvisade 300,000 kronor; att den tomt, å hvilken telegrafverkets telefonstationsbyggnad i Orsa är uppförd, må för telegrafverkets räkning inköpas för en köpeskilling af 2,000 kronor; samt att å telegrafverket tillhörig tomt i Borås må uppföras en telegrafstationsbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för postkontoret i staden, för en kostnad, ej öfverstigande 400,000 kronor; *dels* att för år 1912 anvisa till inköp och bebyggande af fastigheter för telegrafverkets räkning ett anslag af 873,000 kronor samt för inköp af stationsinventarier ett anslag af 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af dessa belopp redan under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 200,000 kronor; *dels* att medgifva, att, därest telegrafverkets öfverskottsmedel skulle för åren 1910 och 1911 uppgå till högre belopp än för år 1910 1,200,000 kronor och för år 1911 1,130,000 kronor, öfverskjutande belopp må innehållas för att öka det nu till 900,000 kronor bestämda kassaförlaget för telegrafverket; *dels ock* att för enahanda ändamål för år 1912 anvisa ett anslag af 150,000 kronor.

Hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om anvisande af medel till inköp och bebyggande af fastigheter har synts Riksdagen väl grundadt.

Med anledning af hvad departementschefen i sitt anförande beträffande förslaget om uppförande af telegrafstationsbyggnad i Borås anført i fråga om att ritningar till den föreslagna nybyggnaden ej föreligga, har Riksdagen i detta sammanhang velat uttala önskvärdheten af, att, därest för framtiden medel komma att af Riksdagen äskas för utförande af nybyggnad å tomt, därtill staten förut förvärfvat äganderätt, Riksdagen må sättas i tillfälle att taga del af de för byggnaden uppgjorda ritningar.

Hvad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om anvisande af medel till inköp af stationsinventarier har Riksdagen jämväl ansett sig böra bifalla. Likaledes har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ökning af telegrafverkets kassaförslag.

Riksdagen har alltså

dels medgifvit, att för stationsbyggnaden i Lund må användas ett belopp af 50,000 kronor utöfver förut anvisade 300,000 kronor;

dels medgifvit, att den tomt, å hvilken telegrafverkets telefonstationsbyggnad i Orsa är uppförd, må för telegrafverkets räkning inköpas för en köpeskillning af 2,000 kronor;

dels medgifvit, att å telegrafverket tillhörig tomt i Borås må uppföras en telegrafstationsbyggnad, inrymmande jämväl lokaler för postkontoret i staden, för en kostnad, ej öfverstigande 400,000 kronor;

dels för år 1912 anvisat *dels* till inköp och bebyggande af fastigheter för telegrafverkets räkning ett anslag af 873,000 kronor och *dels* till inköp af stationsinventarier ett anslag af 100,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af dessa belopp redan under år 1911 förskottsvis af tillgängliga medel utanordna 200,000 kronor;

dels medgifvit, att, därest telegrafverkets öfverskottsmedel skulle för åren 1910 och 1911 uppgå till högre belopp än för 1910 1,200,000 kronor och för år 1911 1,130,000 kronor, öfverskjutande belopp må innehållas för att öka det nu till 900,000 kronor bestämda kassaförslaget för telegrafverket;

dels och för sistnämnda ändamål för år 1912 anvisat ett anslag af 150,000 kronor.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende för år 1912 anvisa ett anslag å 4,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen icke haft något att erinra, och har Riksdagen för fortsatt utveckling af statens telefonväsende för år 1912 anvisat ett anslag å 4,000,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet.

4:o I en till Riksdagen den 10 mars innevarande år afåten proposition (nr 121) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för denna dag, föreslagit Riksdagen *dels* medgifva, att tomten Nynäs industrilägenhet nr 5, 6 och 12 må för telegrafverkets räkning inköpas för en köpeskilling af 45,000 kronor och att å densamma må uppföras en verkstadsbyggnad med kontorsbyggnad och portvaktstuga för en kostnad, ej öfverstigande 410,000 kronor, att telegrafverkets å Södermalm belägna fastighet i kvarteret Fiskaren mindre med tomtnummer 4, 6 och 13 må försäljas mot en köpeskilling af lägst 250,000 kronor samt att af sistnämnda köpeskilling ett belopp af 190,000 kronor må användas till betäckande af motsvarande del af den för nämnda tomtinköp och verkstadsanläggning erforderliga kostnad, tillhopa 455,000 kronor, *dels* för bestridande af återstående delen af sistnämnda kostnad under utgifter för kapitalökning och telegrafverkets under rubriken statens affärsverksamhet uppförda anslagstitel för år 1912 anvisa ett anslag af 265,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet, *dels ock* besluta, att inkomsterna af telegrafverket i 1912 års riksstat skola upptagas till i stället för, såsom förut föreslagits, 15,000,000 kronor, 15,265,000 kronor, och att, sedan driftkostnaden, 10,475,000 kronor, afdragits, öfverskottet följaktligen beräknas till 4,790,000 kronor.

Hvad till en början vidkommer behovet af utvidgade och ändamålsenligare lokaler för telegrafverkets verkstad, har Riksdagen förvissat sig om att ett sådant föreligger och att det är af nöden att en förbättring i de nu rådande förhållandena i detta afseende med det allra snaraste åstadkommes. Riksdagen, som alltså vunnit bestämd öfvertygelse om nödvändigheten af en snar flyttning af telegrafverkets verkstäder från dess nuvarande lokaler, har af hvad i den kungliga propositionen samt i telegrafstyrelsens förenämnda yttrande anförts samt i öfrigt i detta ärende förekommit bibragts den uppfattningen, att af de ifrågasatta platserna för verkstadens förläggning den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna, Nynäshamn, erbjuder de största fördelarna för staten, hvarför Riksdagen ansett sig böra bifalla, att verkstaden förläggas till denna plats.

Mot hvad Eders Kungl. Maj:t uti ifrågavarande proposition i öfrigt

föreslagit har Riksdagen ej heller funnit skäl till erinran. Vissa jämkningar i Eders Kungl. Maj:ts förslag äro emellertid nödvändiga dels såsom en följd af det efter föreliggande propositions aflåtande gjorda erbjudandet att kostnadsfritt öfverlåta den för verkstaden erforderliga tomten samt dels på grund däraf, att telegrafverkets anslag för driftkostnader under år 1912 enligt af Riksdagen fattadt beslut bestämts till 10,474,800 kronor i stället för, såsom af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, 10,475,000 kronor.

Riksdagen har i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition

dels medgifvit,

att å tomten Nynäs industrilägenhet nr 5, 6 och 12 må, därest nämnda tomt varder, utan att vara besvärad af penninginteckning, kostnadsfritt till statsverket öfverlåten, för telegrafverkets räkning uppföras en verkstadsbyggnad med kontorsbyggnad och portvaksstuga för en kostnad, ej öfverstigande 410,000 kronor;

att telegrafverkets å Södermalm belägna fastighet i kvarteret Fiskaren mindre med tomtnummer 4, 6 och 13 må försäljas mot en köpeskilling af lägst 250,000 kronor och

att af sistnämnda köpeskilling ett belopp af 190,000 kronor må användas till betäckande af motsvarande del af den för nämnda verkstadsanläggning erforderliga kostnad, 410,000 kronor;

dels för bestridande af återstående delen af sistnämnda kostnad under utgifter för kapitalökning och telegrafverkets under rubriken statens affärsverksamhet uppförda anslagstitel för år 1912 anvisa ett anslag af 220,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna beloppet; samt

dels ock beslutit, att inkomsterna af telegrafverket i 1912 års riksstat skola upptagas till 15,220,000 kronor och att, sedan driftkostnaden, 10,474,800 kronor, afdragits, öfverskottet följaktligen beräknas till 4,745,200 kronor.

C. Statens järnvägar.

5:o—6:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade järnvägar för år 1912 anvisa ett belopp af 2,662,219 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna 550,000 kronor.

Angående de särskilda ändamål, för hvilka förenämnda medel äro afsedda, innehåller det bifogade statsrådsprotokollet följande sammanfattning:

husbyggnader	kronor	119,400: —
spåranordningar	»	232,200: —
öfriga anläggningar	»	330,600: —
anordnande af gnisttelegrafförbindelse mellan Trälle-		
borg och Sassnitz samt med ångfärjorna.....	»	170,000: —
ranger- och uppställningsbangård i Halmstad	»	250,000: —
öfriga större nybyggnader	»	1,560,000: —
	Summa kronor	2,662,200: —

Hvad till en början vidkommer det föreslagna uppförandet för en kostnad af 45,000 kronor af ett nytt *stationshus vid Katrineholm*, har Riksdagen ej vunnit öfvertygelse om att olägenheterna med det nuvarande stationshuset äro af beskaffenhet att för närvarande med nödvändighet påkalla den föreslagna nybyggnaden, utan vill det synas Riksdagen, som skulle afgörandet af frågan om uppförande vid Katrineholm af nytt stationshus nu icke böra upptagas utan undanskjutas åtminstone intill dess den under anläggning varande statsbanan Järna—Norrköping börjat trafikeras.

Beträffande den föreslagna *lokomotivstationsbyggnaden vid Gällivare* har Riksdagen, som ej kunnat undgå att fästa uppmärksamheten vid den höga kostnad, 50,000 kronor, som denna byggnad beräknats betinga, inhämtat, att byggnaden i fråga är afsedd att inrymma förutom hvad som framgår af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning jämväl ytterligare några lokaler, ett förhållande, som möjligen torde få anses förklara nämnda höga kostnad.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit *anläggning af sidospår från Sällinge station till Sverkerstaån* vid Rockhammars bruk jämte anordnande af timmeruppfodringsverk vid sistnämnda plats för en kostnad af 125,000 kronor. Då anläggandet af ifrågavarande järnvägsspår, enligt hvad den i ärendet lämnade utredningen gifver vid handen, är ett oundgängligt villkor för inrättande af allmän flottled i Sverkerstaån, har Riksdagen med hänsyn till den stora betydelse för tillgodogörandet af de vidsträckta statsskogarna i dessa trakter, som ifrågavarande flottled och i samband därmed de föreslagna sidospåren skulle komma att innebära, ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

Hvad Eders Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit i fråga om nya bygg-

nader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar med undantag hvad beträffar anordnande af gnisttelegrafförbindelse mellan Trälleborg och Sassnitz samt med ångfärjorna, i hvilket ärende Riksdagen i följande punkt anmäler sitt beslut, har ej gifvit Riksdagen anledning till någon erinran.

Riksdagen har i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till utförande af vissa nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade järnvägar för år 1912 anvisat ett belopp af 2,447,219 kronor, däraf 250,000 kronor till en ranger- och uppställningsbangård i Halmstad under villkor att staden Halmstad utan ersättning upplåter för anläggningen erforderlig mark, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna 380,000 kronor.

7:o) Då, såsom af en Riksdagen tillhandakommen skrifvelse framgår, järnvägsstyrelsen funnit de för anordnande af den ifrågasatta gnisttelegrafförbindelsen mellan Trälleborg och Sassnitz samt med ångfärjorna erforderliga medel kunna begränsas till 85,000 kronor, har Riksdagen, som finner förslaget om anordnande af dylik förbindelse väl grundadt, och ej har något att erinra mot den sålunda reducerade kostnaden för anordnande af gnisttelegrafförbindelse mellan Trälleborg och Sassnitz samt med ångfärjorna på extra stat för år 1912 beviljat ett anslag af 85,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis redan under år 1911 af tillgängliga medel utanordna detta belopp.

Anslaget till utförande af vissa nya byggnader och anläggningar vid statens redan trafikerade järnvägar kommer i följd af dessa Riksdagens beslut att uppgå till 2,532,219 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för fullbordandet af arbetet med uppförande af en byggnad för vissa kontor inom järnvägsstyrelsen vid Tomtebodan för år 1912 anvisa ett belopp af 500,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag har Riksdagen för fullbordande af arbetet med uppförande af en byggnad för vissa kontor inom järnvägsstyrelsen vid Tomtebodan för år 1912 anvisat ett belopp af 500,000 kronor.

9:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för fullbordande af arbetet med uppförande af ny bro öfver Stångån vid Linköping för år 1912 bevilja ett anslag af 175,000 kronor.

Riksdagen har för fullbordande af arbetet med uppförande af en ny bro öfver Stångån vid Linköping för år 1912 beviljat ett anslag af 175,000 kronor.

10:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning om anslag för underlättande af arméns strategiska uppmarsch har Riksdagen för fullföljande af vissa åtgärder för underlättande af arméns strategiska uppmarsch för år 1912 beviljat ett anslag af 100,000 kronor.

11:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ersättning för vissa af statskontoret gjorda förskott har Riksdagen till betäckande af vissa i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1911 omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter anvisat ett anslag för år 1912 af 51,681 kronor.

12:o) Med tillstyrkande af bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen för nya inventarier och ökad förslag vid statens järnvägar anvisat ett anslag för år 1912 af 2,000,000 kronor.

13:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag till ny rullande materiel för statens järnvägar har Riksdagen för år 1912 till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar beviljat ett anslag af 3,250,000 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för fortsättande af arbetet med utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna stationer m. m. för år 1912 anvisa ett anslag af 1,500,000 kronor.

Inom Riksdagen har emellertid väckts fråga om uppskof med byggnad af den del af ifrågavarande järnvägssträcka, som betecknats med namnet Glasbergalinjen, och om att utredning måtte åstadkommas till ledning vid bedömning af möjligheten och lämpligheten af att statsbanan framdrages mellan Igelsta och Ström öfver Näset med läge å fast bro med segelfri höjd öfver Södertälje kanal.

Då sålunda utredning i angifvet syfte blifvit ifrågasatt, har Riksdagen icke ansett sig böra motsätta sig en sådan utredning och håller före att den lämpligen bör anförtros åt en kommission, så sammansatt, att däruti såväl järnvägsstyrelsens som väg- och vattenbyggnadsstyrelsens och vederbörande trafikanters åsikter komma att göra sig gällande och torde denna utredning äfven böra omfatta förslag till köpeaftal för den mark, som måste af staten förvärfvas för de olika linjerna.

Då kostnaden för utförande af ifrågavarande dubbelspårsanläggning å sträckan Saltskog—Järna enligt det vid nästlidet års riksdag framlagda förslag beräknats till 800,000 kronor och för år 1911 till anläggningen i fråga anvisats ett belopp af 500,000 kronor, vill det synas Riksdagen att denna frågas lyckliga lösning bäst befrämjas, om till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för fullbordande af dubbelspårs utlägg-

gande mellan Järna och en punkt söder om Saltskog, beträffande hvilken sträcka meningsskiljaktighet ej råder, ställes till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp af 250,000 kronor och tillfälle beredes att beträffande banans sträckning i öfrigt verkställa erforderliga ytterligare undersökningar.

Ett sådant Riksdagens beslut bör ej innebära något dröjsmål med anläggningens i dess helhet utförande, då nästkommande års Riksdag lär kunna, i likhet med hvad förut i likartade frågor ägt rum, vid beviljande af anslag till anläggningen i fråga lämna rätt för Eders Kungl. Maj:t att af för år 1913 beviljadt anslag redan under år 1912 utanordna för arbetets bedrivande under året erforderligt belopp.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till fortsättande å sträckan mellan Järna och en punkt omkring 1 kilometer söder om Saltskog af arbetet med utläggande af ytterligare ett järnvägsspår mellan Rönninge och Järna m. m. för år 1912 anvisat ett belopp af 250,000 kronor; och får Riksdagen tillika anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om utredning beträffande alla de synpunkter, som i denna fråga gjort sig gällande och hvarpå sålunda må kunna grundas ett bestämdt omdöme om huruvida stambanan med största fördel må framdragas i den af nästlidet års Riksdag beslutade sträckningen eller mellan Igelsta och Ström öfver Näset med läge å fast bro med segelfri höjd öfver Södertälje kanal.

15:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning om anslag till vissa statsbanebyggnader har Riksdagen för år 1912 anvisat *dels* till fullbordande af statsbanan från Bastuträsk till Skellefteå och vidare till Kallholmsfjärden ett anslag af 1,028,000 kronor, *dels ock* till fullbordande af statsbanan från Östersund till Ströms vattudal (Ulriksfors) jämte bispår ett anslag af 1,400,000 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen *dels* att medgifva, att å statsbanan från Järna öfver Vagnhärad och Nyköping förbi Lunda till Norrköping må anläggas stationer vid Västerljungs kyrka, Braken, Enstaberga och Löfsjön, en håll-, last- och mötesplats vid Långgrufvan samt hållplatser vid Torskär och Hammaren äfvensom vid Åby anordnas en för ifrågavarande järnväg och östra stambanan gemensam station, *dels ock* att till fortsättning af statsbanan Järna—Norrköping för år 1912 anvisa ett anslag af 4,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att däraf redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

Riksdagen har ej kunnat undgå att fästa uppmärksamheten vid den synnerligen afsevärda ökning utöfver de ursprungligen beräknade och för Riksdagen framlagda kostnaderna, som förekommer i afseende å ifrågavarande statsbaneanläggning. Då emellertid den nu förebragta utredningen i ärendet synts Riksdagen med full tydlighet utvisa behovet af anslagets ökande, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i detta afseende. Nu föreliggande kostnadsberäkningar hafva visserligen — och detta i hög grad hvad administrationskostnaderna beträffar — synts Riksdagen väl rundligt tilltagna, men har Riksdagen i detta hänseende inhämtat dels, hvad särskildt administrationskostnaderna vidkommer, att i dessa ingå, förutom de direkta administrationskostnaderna, af hvilka den relativt största delen faller på den byrå inom järnvägsstyrelsen, som handhar utförandet af nya statsbaneanläggningar, och som ej finnes i styrelsens stat upptagen, jämväl samtliga kostnader för förberedande undersökningar för bananläggningen och därför erforderliga inventarier, vidare kostnader för vård och underhåll af materialier och arbetsredskap samt slutligen jämväl för oförutsedda utgifter, dels ock att samtliga kostnader afsiktligt beräknats högt för att säkerhet må vinnas att anslaget ej skall behöfva än ytterligare ökas.

Då Riksdagen vid sådant förhållande anser sig hafva anledning förvänta, att de nu beräknade kostnaderna åtminstone ej skola visa sig vara för sitt ändamål otillräckliga, har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts framställning i denna del.

Riksdagen, som i öfrigt icke har något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har

dels medgifvit, att å statsbanan från Järna öfver Vagnhärad och Nyköping förbi Lunda till Norrköping må anläggas stationer vid Västerljungs kyrka, Braken, Enstaberga och Löfsjön, en håll-, last- och mötesplats vid Långgrufvan samt hållplatser vid Torskär och Hammaren äfvensom vid Åby anordnas en för ifrågavarande järnväg och östra stambanan gemensam station,

dels ock till fortsättning af statsbanan Järna—Norrköping för år 1912 anvisat ett anslag af 4,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att däraf redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas rörande anläggande af statsbana mellan Ströms vattudal (Ulriksfors) och Ångermanälven (Volgsjön), för ändamålet beräkna ett anslag för år 1912 af 900,000 kronor,

med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor.

I särskild skrifvelse har Riksdagen anmält

a) att Riksdagen, under förbehåll att uti statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 10 februari 1911 angifna villkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, dels beslutat anläggning af en statsbana från Ströms vattudal (Ulriksfors) till Ångermanälven (Volgsjön) för en beräknad kostnad af 9,050,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att närmare förordna om de orter, järnvägen bör genomgå, dels ock för banans påbörjande bevilja ett anslag för år 1912 af 900,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor;

18:o) Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas rörande fortsättning af norra stambanan från Veittijärvi, för ändamålet beräkna ett anslag för år 1912 af 900,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor.

I särskild skrifvelse har Riksdagen anmält, att Riksdagen, under förbehåll att de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 7 april 1911 förutsatta villkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, dels beslutat anläggning af statsbana från Veittijärvi till Karungi samt från Karungi till Matarengi för en beräknad kostnad af 2,837,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att närmare förordna om de orter, järnvägarna böra genomgå, och dels för år 1912 beviljat till påbörjande af samma anläggningar ett anslag af 900,000 kronor samt för anordnande af militärstation vid Keräsajoki håll- och mötesplats å järnvägen Lappträsk—Veittijärvi ett anslag af 32,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 232,500 kronor.

19:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för utförande af nödiga kompletteringsarbeten å järnvägslinjen Kiruna—Svartön för år 1912 beviljat ett anslag af 1,070,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att af detta belopp redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Göteborg och Alingsås och utförande af därmed sammanhängande arbeten bevilja ett anslag af 5,100,000 kronor samt däraf för år 1912 anvisa ett belopp af 650,000

kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 250,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har för utläggning af ytterligare ett järnvägs-spår mellan Göteborg och Alingsås och utförande af därmed sammanhängande arbeten beviljat ett anslag af 5,100,000 kronor samt däraf för år 1912 anvisa ett belopp af 650,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 250,000 kronor.

21:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen såsom tilläggsanslag för redan utförda anläggningar vid Trälleborgs ångfärjestation för år 1912 anvisat ett belopp af 204,400 kronor.

22:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för inköp af mark, som erfordras i och för ordnande af Stockholms bangårdsförhållanden samt för utvidgning af andra järnvägsstationer, för år 1912 anvisat ett anslag af 2,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

D. Statens vattenfallsverk.

23:o) I den till Riksdagen afåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i afseende å utgifterna för statens affärsverksamhet, i hvad dessa angå statens vattenfallsverk föreslagit Riksdagen att af det utaf Riksdagen för anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg beviljade anslaget å 22,800,000 kronor för år 1912 anvisa ett belopp af 5,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har af det utaf Riksdagen för anläggning af en ny farled mellan Vänersborg och Göteborg beviljade anslaget å 22,800,000 kronor för år 1912 anvisat ett belopp af 5,000,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

24:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ledningar för distribuering af elektrisk energi från Trollhättan, får Riksdagen, jämte meddelande att Riksdagen i annat sammanhang kommer att yttra sig, i fråga om uppgörande af plan för

amortering och förräntning af till företaget beviljade medel, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts framställning, anmäla att Riksdagen för år 1912 anvisat ett belopp af 1,500,000 kronor att enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t meddelar, användas för anläggning af ledningar, afsedda att distribuera elektrisk energi från statens kraftverk vid Trollhättan, samt därmed sammanhängande arbeten, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor.

25:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till ökande af Trollhätte fastighetsförvaltnings rörelsekapital för år 1912 anvisat ett anslag af 150,000 kronor.

26:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen som i annat sammanhang kommer att yttra sig i fråga om uppgörande af plan för amortering och förräntning af de till kraftanläggningen vid Porjusfallen beviljade medel utaf det af Riksdagen för uppförande af en elektrisk kraftstation vid Porjusfallen i Stora Lule älf och i sammanhang därmed anläggning af järnväg mellan Gällivare och Porjus samt för öfriga erforderliga åtgärder i och för införande af elektrisk drift å bandelen Kiruna—Riksgränsen beviljade anslaget å 21,500,000 kronor för år 1912 anvisat ett belopp af 4,000,000 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att, i afvaktan på den proposition, som kan komma att aflåtas angående anläggande af ett statens kraftverk vid Älfkarleby, för ändamålet beräkna ett anslag för år 1912 af 3,450,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,650,000 kronor.

I särskild skrifvelse har Riksdagen anmält, att Riksdagen för anläggande af ett statens kraftverk vid Älfkarleby beviljat ett anslag af 9,210,000 kronor samt däraf för år 1912 anvisat ett belopp af 3,450,000 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1911 af tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,650,000 kronor; samt för möjliggörande af berörda anläggning medgifvit att mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Söderfors bruks aktiebolag och Stora Kopparbergs bergslags aktiebolag, å andra sidan, må afslutas aftal i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af bolagen den 15 december 1910 undertecknade, vid statsrådsprotokollet den 3 mars 1911 fogade aftal.

Stockholm den 31 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.